

skabsform. Bemyndigelsen svarer til bemyndigelsen efter retsplejelovens § 124, stk. 5, som er udnyttet ved Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 824 af 10. december 1990 om advokatselskaber. Det forudsættes, at en lignende bekendtgørelse udstedes med virkning for Færøerne.

Det foreslås endvidere, at overtrædelse af de særlige regler for udøvelse af advokatvirksomhed i selskabsform kan straffes med bøde, og at reglerne i retsplejelovens §§ 125-127 om de særlige advokatpligter samt reglerne om Advokatnævnets kompetence til at træffe afgørelse i disciplinærsager og i sager vedrørende salærklager tillige finder anvendelse for så vidt angår advokatselskaber. Forbudet mod at have advokatkontor i flere retskredse vil også finde anvendelse på advokatselskaber.

I lovforslaget er der taget stilling til, under hvilke betingelser et selskab må udøve advokatvirksomhed.

Af forslaget følger endvidere, at andre juridiske personer end advokatselskaber ikke må udøve advokatvirksomhed.

Ved vurderingen af, om en juridisk person kan anses for at »udøve advokatvirksomhed« i lovforslagets forstand, vil det efter forslaget være afgørende, om de hensyn, der ligger bag de opstillede betingelser for etableringen af advokatselskaber, gør sig gældende i samme omfang for så vidt angår den virksomhed, som den pågældende juridiske person udøver. Det gælder navnlig behovet for at sikre advokatvirksomhedens uafhængighed. De rådsøgende knytter traditionelt til begrebet og titlen »advokat« en forventning om uafhængighed og dermed loyal varetagelse af klientens interesser.

»Advokatvirksomhed« kan beskrives som juridisk rådgivning og i forbindelse hermed økonomisk og anden rådgivning til klienten samt repræsentation af denne for domstolene og over for andre offentlige myndigheder og organisationer samt i retslige spørgsmål og tvister i øvrigt.

Efter »vinkelskriverloven«, (lov om ydelse af juridisk bistand samt om inkasso- og detektivvirksomhed mv.), er det endvidere kun advokater, der lovligt kan tilbyde juridisk rådgivning og bistand og annoncere med disse tjenesteydelser. »Vinkelskriverloven« er sat i kraft for Færøerne ved § 4 i lov nr. 92 af 23. februar 1988.

Afgørende for, om advokatvirksomheden reelt må anses for »udøvet« af en juridisk person, vil efter en gennemførelse af lovforslaget ikke alene være, om den er udøvet af en advokat, men vil tillige bero på den ramme, hvorunder den juridiske bistand ydes. Er den pågældende advokat således - f.eks. gennem en

instruktionsbeføjelse fra en juridisk person eller på grund af en juridisk persons finansiering af virksomhedens kapitalgrundlag - afhængig af interesser, der er advokatvirksomheden uvedkommende, vil den juridiske person efter lovforslaget udøve advokatvirksomhed.

Er en advokat ansat hos en juridisk person (et selskab, en forening mv.) med det formål bl.a. at yde den juridiske persons klienter, kunder eller medlemmer bistand i form af juridisk rådgivning og vejledning samt i tilknytning hertil at føre sager for administrative eller dømmende myndigheder for disse persongrupper, må den juridiske person efter lovforslaget anses for at drive advokatvirksomhed.

Højesteret har i en kendelse af 27. april 1989 (Ugeskrift for Retsvæsen 1989, side 591) taget stilling til, hvorvidt en advokat, der er ansat i en landboforening med det formål bl.a. at yde advokatbistand til foreningens medlemmer, har møderet for byretten. Den pågældende advokat var lønnet af foreningen og principielt undergivet instruktionsbeføjelse fra foreningens bestyrelse. Højesteret fandt, at retten til at give møde for byret og for Sø- og Handelsretten, der efter retsplejelovens § 132 tilkommer enhver advokat, ikke berøres af den pågældende advokats ansættelsesforhold.

Efter indførelsen af regler om advokatselskaber i den danske retsplejelov anses et sådant tilfælde i dag for advokatvirksomhed, der kun må udøves af et advokatselskab efter lovens regler. Det samme vil efter lovforslaget blive retstilstanden på Færøerne.

En gennemførelse af lovforslaget vil således medføre, at heller ikke en forening på Færøerne vil kunne tilbyde sine medlemmer juridisk bistand som beskrevet ovenfor gennem en i foreningen ansat advokat - medmindre foreningen ændres til et advokattie- eller anpartsselskab og derved opfylder de betingelser, der efter lovforslaget stilles for at sikre advokatvirksomhedens uafhængighed.

Den mere begrænsede form for juridisk præget rådgivning og bistand, som traditionelt har været ydet af ikke-erhvervsdrivende landboforeninger, husmandsforeninger, fagforeninger og lignende, som et accessorium til foreningens øvrige serviceydelser over for dennes medlemmer, herunder f.eks. dokumentudfærdigelse, vil ikke blive berørt af forslaget. Vinkelskriverloven forbyder dog en egentlig markedsføring af sådanne accessoriske ydelser.

I øvrigt vil den virksomhed, der udøves af retshjælpsinstitutioner, ikke blive berørt af forslaget.

Afgørelsen må i øvrigt i de enkelte tilfælde overlades til domstolene, idet der i tvivlstilfælde bør lægges vægt på, om en rådgivning har været baseret